

Valsts darba inspekcijas skaidrojums par darbinieku testēšanu un vakcināciju

Par testēšanu

Pamatojoties uz Ministru 2021. gada 9. oktobra rīkojuma Nr. 720 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" (turpmāk – Rīkojums) 5.8. apakšpunktu, ja darbiniekam (amatpersonai) darba pienākumu veikšanai, epidemioloģiskās drošības prasību ievērošanai darba vietā vai pakalpojumu sniegšanai nepieciešams testēšanas sertifikāts, darbinieks (amatpersona) nodrošina Covid-19 testa veikšanu par saviem līdzekļiem, ja nav citas vienošanās ar darba devēju.

Ievērojot to, ka Rīkojuma 5.8. apakšpunkts skaidri nosaka testēšanas izdevumu segšanas kārtību, proti, ka testa veikšanu apmaksā pats darbinieks, tad darba devējam netiek uzlikts pienākums apmaksāt šādus testus, ja vien darba devējs šādu izdevumu segšanu neuzņemas pats brīvprātīgi. Tā kā šis ir īpašs ar epidemioloģisko drošību saistīts regulējums, tad šādā situācijā netiek piemērota Darba likuma 82. panta otrā daļa un Darba aizsardzības likuma 5. panta trešā daļa.

Vienlaikus jānorāda, ka Darba likuma 82. panta otrās daļas regulējums ir piemērojams tādā gadījumā, ja attiecībā uz darbinieku, kurš ir pielaists pie darba izpildes (ir atbilstošs sertifikāts vai tests), pastāv pamatotas aizdomas par saslimšanu, kas rada vai var radīt draudus viņa vai citu cilvēku drošībai vai veselībai, un šis darbinieks atbilstoši darba devējam rīkojumam veic veselības pārbaudi.

Par vakcinēšanos

Pamatojoties uz Rīkojuma 5.2. apakšpunktu, ja darba devējs ir informējis darbinieku (amatpersonu), ka darba pienākumu veikšanai nepieciešams vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts, darbinieka (amatpersonas) pienākums ir uzsākt vakcināciju ne vēlāk kā 10 dienu laikā no minētās informācijas saņemšanas un to pabeigt ne vēlāk kā septiņas dienas pēc vakcīnas lietošanas instrukcijā norādītā īsākā termiņa. Ja darbinieks (amatpersona) vakcināciju nav uzsācis vai pabeidzis noteiktajā termiņā (līdz 2021. gada 15. novembrim), darba devējs darbinieku (amatpersonu) atstādina no darba vai amata pienākumu veikšanas.

Darba devējam būtu pienācīgā kārtā jāinformē savus darbiniekus (amatpersonas) par nepieciešamību uzradīt sadarbspējīgu sertifikātu kā darba (amata) izpildes priekšnoteikumu, nosakot arī skaidru šādas rīcības kārtību, tajā skaitā arī saziņas starp darbinieku (amatpersonu) un darba devēju iespējamo kārtību un veidu. Tāpat arī būtu ieteicams informēt darbiniekus (amatpersonas) par tām tiesiskajām sekām, kas iestāsies, ja darbinieks (amatpersona) neuzrādīs atbilstošu sertifikātu.

Gadījumā, ja darbinieks (amatpersona) nav izpildījis šo pienākumu, proti, uzsācis vai pabeidzis vakcināciju līdz 2021. gada 15. novembrim, darbam devējam ir noteikts pienākums šo darbinieku atstādināt no darba pienākumu veikšanas.

Plašāka informācija skatāma Valsts darba inspekcijas tīmekļvietnē:
<https://www.vdi.gov.lv/lv/covid-19>